

Letaja vsaki četrti
b. 33. ur popoldne
kopirani se ne vra-
ajo. Neferkovaná
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 kronc,
za pol leta 2 kronc.
Za manj premožne
za celo leto 3 kronc,
za pol leta K 1.50.
Za Nemčijo je cena
K 5 K, za druge
1 leto-aven Avstrije
6 k. n.

Kopirane sprejema
v Goricah Tiskarna
v Goricah, ulica Vet-
tarini št. 7.

Naročnino in ra-
zmatna sprejema
v Goricah, ulica
Semenička št. 16.

Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Go-
poska ul. 9, v ulici
Silvio Pellico, v ul.
Lente Nuovo 9, v
Kapucinski ulici 1
v prodajalni »Kat-
olikov. društva« ul.
Carducci, v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdiejevem te-
kališču nasproti me-
stinem vrtu, po 8 v.
Oglasi in poslanice
se računajo po petil
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v,
dvakrat 12 v, trikrat
10 v. Večkrat po
pogodbi.

XXI. letnik.

V Gorici, 23 decembra 1913.

51. številka.

Naročnikom.

Danes se nam je spet posre-
čilo izdati »Prim. List«, tako,
da bodo imeli naši naročniki
vsaj nekaj berilo za božične praz-
nike. Gg. naročnike prosimo u-
ljudno, naj nam še nadalje osta-
nejo zvesti in nam pridobijo sla-
sti sedaj o svetih božičnih praz-
nikih še mnogo novih naročni-
kov. Širjenje katoliškega »Pri-
morskega Lista« je misijonsko
delo in sv. Oče papež toplotno pri-
poroča vsestransko širjenje kato-
liškega časopisja. Zato na delo
za prvi slovenski katoliški list
na Goriškem! Pri tej priliki vo-
ščimo vsem našim naročnikom
vesele božične praznike! Gospod
naj vlada v naših srcih in mir
ljudem na zemlji, ki so dobre
volje!

**Vablmo naše slovensko ob-
činstvo v Gorici in na deže-
li k božični veselici, ki bo v
nedeljo dne 28. t. m. točno
ob 4 in pol pop. v gledališču
„Trgovskega Doma“ v Gori-
ci z raznovrstnim progra-
mom.**

Veselo oznanilo.

Stoletja so že pretekla od onega
veseliga časa, ko so angeli zapeli v
višavah: »Mir ljudem na zemlji!«, a
še dandanes so te besede najveselejše
oznanilo, kar jih je dobilo trpeče in
boreče se človeštvo. Ni ga lepšega na-
uka kot je oni o miru in ljubezni in za-
to le z grozo mislimo dandanes na o-
ne čase pred Kristusovim prihodom,
ko niso poznali ne miru ne ljubezni do

bližnjega, ampak so učili le boj in so-
vraštvo. To so bili težki paganski ča-
si, ki so, hvala Bogu, danes čisto mi-
nili, četudi niso našli krščanski nauki
o ljubezni do bližnjega tistega odmeva
kakor ga zasluži njih nebeška vsebina.

Tudi pred Kristusom je bila ljube-
zen, da, a kakšna je bila ta ljubezen?
Le tega je vsak ljubil, kdor mu je ste-
ril dobro, vse druge je pa sovražil. Za
tako ljubezen, ki pozna le dobrotnike,
ni treba pač nobenega zatajevanja, no-
benega višjega čuta; to spravi še mar-
sikdo skupaj. Toda taka ljubezen je le
samogoltnost, samopašje. Toliko te ce-
nim, kolikor mi koristiš, več pa ne, to
je za take nizkotne pohlepneže edino
merilo. Toda to ni prava ljubezen, to
je paganstvo. Zato pa je začela še le
s krščanstvom doba prave socialne
ljubezni, ki stori dobro tudi zaradi viš-
jega namena, ne le iz osebne koristi.
Kristus je še le začel učiti, da je treba
ljubiti vsakega človeka, tudi sovražni-
ka, ki nam je morda krivico napravil.
Gospod ni učil nikoli boja in sovrašva-
ves njegov nauk od rojstva do smrti
je bil ljubezen in potrpežljivost. »Mir
ljudem na zemlji« se je glasilo veselo
oznanilo ob Kristusovom rojstvu in ob
smrtni uri je odpustil razbojniku na
križu. —

Ta božanski nauk o ljubezni in po-
trpežljivosti je Gospod zapustil seveda
tudi svojim apostolom, ta nauk je za-
pustil pa tudi celemu človeštvu. Res,
da je narava človeška razdražljiva, res
je človek podvržen razburjenju, jezi,
sovraštvu, a zato ravno bi se morali
ravno v današnjih dneh vaditi posebno
v krščanski potrpežljivosti in ljubezni,
brez katere ni mogoče nobenega vspe-
ha. Saj je že sv. Pavel povdaril, da ni
brez ljubezni nič in naj bi bila njegova
vera tako močna, da bi gore prestavljal.

Zrno k zrnu pogača.

Skrb za vsakdanji kruh ni Bog ve
kako prijazna spremljevalka človeka
skrezi življenje; ona gremi človeku bi-
vanje na svetu ter mu jemlje mir in
zadovoljnost. Vendar se zgodi le bolj
poredkoma, da zabrede kdo brez last-
ne krivde v ubožstvo; navadno je rev-
ščina le posledica lahkomiselnosti in
nemarnosti. Če spleh kje, velja tukaj
izrek: »Vsak je svoje sreče kovač.«
Po kateri poti pa pridemo do toli za-
željene sreče? — Le po eni v a r n i po-
ti dospemo do nje, namreč: po pridno-
sti in varčnosti. —

Da pade komu bogastvo brez tru-
da v naročje, to se zgodi le malokdaj.
Res se posreči komu sem pa tje, da
ka- naenkrat obogati z drznimi špeku-
lacijami, velikanskimi podjetji ali na
kak drug način. A število takih je le
majhno, veliko več jih pa po isti poti
pride na beraško palico. — Ostane to-

rej pri tem, kar smo rekli: edina varna
pot do udebnega življenja je pametna
varčnost, združena s pridnostjo. Na ta
način si sicer človek navadno ne prid-
obi milijonov, a ustvari si zadovoljno
in mirno življenje.

Kaj pa je varčnost? — Varčnost
je prizadevanje, da bi si mnogo pridob-
ili. — zdržna skromnost, da bi malo
poračili, previdna skrbnost, da bi si
pridobljeno ohranili, — in pametno ve-
selje nad tem, kar so privarčevali, da
je vporabimo sebi svojem in drugim
ljudem v blagor; vse to pomeni beseda
varčnost. Od varčnosti je najbolj od-
visna gnotna sreča in blagostanje po-
sameznikov, družin in držav. Tri kre-
posti: pridnost varčnost in zmernost
so naredile mnogo narodov slavni in
mogočnih; po lenobi, razkošju in za-
pravljenosti so narodi vedno le propa-
dali. —

Kako se pa človek nauči varčno-
sti? Varčnost ni namreč človeku že pr-
rojena, temveč je krepost, katero si

Zalibog se v današnjih brzih, ele-
ktričnih in modernih časih se prema-
le zatekamo k evangeliju, k viru pra-
vega krščanskega socializma, da rabi-
mo to moderno hesedo. Morda bi po-
tem bilo sicer manj navideznih, zuna-
njih učinkov, a notranja, duševna sta-
vba človeške morale i kulture bi go-
tovo pridobila. Vse preveč smo danda-
nes radikalni in nepremostljivi, vse
pribiva no zunaj načela in principe, a
vse ob enem pozablja, da ako ne bo-
deme priprsti in Bogu udani kot otro-
ci, ne bomo dosegli svojega cilja.

Že tekem leta sme parkrat imeli
priliko podati našim čitateljem neka-
tere poteze iz jako poučnega članka,
ki ga je letos napisal škof krški, dr.
Mahnič. Marsikatera mehka in blaži-
na misel iz onega članka se nam na
tem mestu zopet vsiljuje, ker veče iz
teh besed ves eni mirovni pastirski duh,
ki svari svoje vernike pred skrajnimi
mejami raznih radikalizmov. Kakor
vsak čas ima tudi naša doba svojo po-
sebnost, to so razni radikalizmi, pri
katerih si navadno nikdo nič ne misli,
ampak se le dobra vaba za nerazmiš-
ljujoče ljudstvo. Dr. Mahnič svari ce-
lo pred katoliškim radikalizmom, ker
se mu zdi, da se da več opraviti z
mirno, blago, potrpežljivo besedo kot
pa s pretiranimi »načeli«.

Penolnoma enakih misli je tudi lin-
ški škof dr. Hitnair ki je pozdravil ka-
toliški shod v Lincu z navdušenim go-
vorom na podlagi Kristusovih besed:
»Mir tej hiši!« Ne boj na nož, ampak
mir in potrpežljivost bodi geslo kr-
ščanskega ljudstva, kajti le na ta način
bomo pokazali, da smo res razumeli
besede nšega Gospoda, ki pravi: »Lju-
bi svojega bližnjega kot samega sebe.«
V tem svetem času, ko se spominjamo
na Kristusevo rojstvo v betlehenski

stalici, si zapišimo na svojo zastavo
veselo oznanilo angelskih korov:

Mir ljudem na zemlji, ki so dobre
volje! —

Mlada struja.

(Iz hribov.)

Članek v »Pr. Listu« pod naslo-
vom: »Glas katoliškega moža« o »No-
vem Času« je izzval vseobče odobra-
vanje v vrstah katoliškega ljudstva v
naših hribovih. Tudi jaz ga podpišem z
obema rokama. Resnico in golo resni-
co je povedal članek. — Tudi jaz sem
in ostanem zvest pristaš S. L. S. a ne
one novostrujarske, ampak one S. L.
S., koje vodstvo je bilo izvoljeno pred
dvema letoma in koje še danes obstoja.
Zakaj so se mladostrujarji odcepili od
nje? Zato, ker niso imeli glavne besede
v vodstvu! Zato, ker hočejo le ukazo-
vati, a nič delati takega dela, ki bi ko-
ristilo v gospodarskem oziru našemu
ljudstvu. Že štiri leta životarijo, že
štiri leta vpijejo, koliko dobrega so že
oni naredili za naše ljudstvo. Če pa po-
gledamo, kaj so naredili, ne bomo
razum izobraževalnih društev in »Or-
lev«, ki so ponekod že shirali, ničesar
videli. To je vse njih delo.

Gospodje »Novočasarji«, kje ste
bili, ko smo se mi s »Pr. Listom« na če-
lu borili proti liberalcem? Kje so bili
Brecelj, Kremžar, »Novi Čas« itd.? Ni
jih bilo! Se jim ni zdelo vredno priti
nam na pomoč v boju za sveto stvar!
Hude boje smo prebili z nasprotniki
naše vere, naših škofov in vseh dušnih
pastirjev. Liberalci so širili nemoralo
po deželi in pohujšanje med ljudstvom
je bilo veliko. Kje so bili sedanji prero-
ki, ki se zbirajo sedaj okolu »Novega
Časa«? Ni jih bilo! In sedaj se upajo
ti preroki imenovati nas — liberalce in

meramo pridobiti in se v njej vstrajno
vaditi. —

Kakor vsaka dobra stvar, ima tu-
di varčnost svoje sovražnike in o teh
hočemo v naslednjem razpravljati.

I. LENOBA.

Sv. pismo pravi: »Hočeš malo
posпати in malo podremati in držati
malo roke križem, da si odpočiješ. Pa
prišla te revščina kakor popotnik in
pomanjkanje kakor oborožen mož.«
Slovenska pesem pa poje:

Lenega čaka strgan rokav,
palca beraška, prazen bokal.

Lenoba in delomrznja ste šivilji,
ki znaste človeku najhitreje sešiti be-
raško malno.

Živel je v nekem mestu navaden
pisar, ki je imel prav bomo plačo.
Kljub temu si je kupil v poznejših le-
tih lepo prijazno hišico s prijetno le-
go. Ko se ga strmeč vprašali njegovi
znanci, odkod je neki dobil toliko de-
nara, povedal jim je to-le: »Ta denar

sem si prislužil v urah, ko so vsi mo-
ji kolegi še sladko spali. Skozi mnogo
let sem vstajal namreč na vse zgodaj
in vpracabial čas, predno sem šel v u-
rad, v to, da sem malim obrtnikom u-
rejeval knjige. S tem sem si zaslužil
mesečno več nego 50 K in ta postran-
ski zaslužek sem vselej točno vložil v
hranilnico. Po tej poti sem prišel do
svoje prijazne hišice. —

Ta vzgled nam dokazuje zopet
prav lepo, da ne slep slučaj in tudi ne
nepričakovana sreča, temveč delavna
in vstrajna varčnost je v vseh časih
človeku pomagala do blagostanja in
bogastva, lenoba pa je bila vedno ma-
ti revščine in skrbi. Zakaj tudi najbo-
gatejšemu človeku bodo nazadnje vsa-
hnili viri bogastva, ako se trajno vda
lenobi in brezdelju. Delavnost in prid-
nost sta prva pogoja, da obstanemo.
Brez dela ni zadovoljstva, ni sreče, ni
poštenega življenja, ni stalnega blago-
sta. Saj je že sv. Pavel povdaril, da bi
(Dalje pride.)

ODLIKOVANA PEKARNA
JAKIN

Gorica, via Formica
 Priporoča za odjemanje raznega pečiva navadnega in najfinjšega. Pečivo je najboljšje. Priporoča se cenj. odjemalcem za obilje poselitve s spoštovanjem E. Jakin.

Denarja ni,

draginja je vedno večja zaslužek pa majhen. Ako hočete z malim trudom gotovo to do 20 kron na dan zaslužiti, pošljite v pismu za posojilo znamko za 10 vin. in svoj natančen naslov na
Josip Batič, Ilirska Bistrica 27
 (Kranjsko).

EDINO MODERNO DELAVNICO

z električno gonilno silo, toplo priporoča

Josip Lipicer

Stolina ulica šte. 7
 (župnijski hiši)

preč. duhovščini za izdelovanje cerkvene posode, orodja in lestenecv Stare posode, orodje se temeljito prenovijo po kakor mogoče nizki ceni in tudi na obroke.

Vse lastnega izdelka!

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
 v GORICI
 Gosposka ulica šte. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Polatzky
 v Gorici na sred Raštola šte. 7.
 Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje niruberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svečnjice, rožni venci in masne knjige.

Hišna obuvala za zimске in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po semih in trgih na deželi.
 P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice
 Gorica, Gosposka ulica 19.

Priporoča svojo veliko zalogo zlatnine in srebrnine in optičnih predmetov.
 Vse po najnižjih cenah.

Trgovina z usnjem
 v Kapucinski ulici št. 2 („Pri Lizi“)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. Imam usnje iz najboljših tovarov. Prodajam vse čevljarске potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro. Postrežba pošena.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim
JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Ugodna prilika!

V trgovini pri soškem mostu št. 63 (Via Ponte Isonzo) v Gorici se dobi vsakovrstno sveže oblačilno blago kakor: srajce, spodnje hlače, razni oksforti in porhanti, obleke za otroke itd. po prav nizki ceni. Blago za možke in ženske obleke pa po tovarniški ceni. — S tako nizkimi cenami postrežem lahko radi tega, ker sem si nabavil veliko množino blaga. Obenem priporočam sl. občinstvu svojo dobroznano delavnico, kjer izvršujem vsa naročila z največjo skrbnostjo. Za obilen obisk, se priporoča
Anton Jug.

Viktor Toffoli-Gorica

prva zaloga oljkovega oja

Via Tatro 16. -- Via San Dario 10.
 Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedilno liter	Kron	—96
Jedino olje fino	"	1.04
Namizno olje	"	1.12
Istrsko oljkino olje	"	1.28
Valona	"	1.40
Bari	"	1.40
Oneglia	"	1.60
Lucca	"	2.—
Nizza	"	2.40

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Pozor!

80.000 parov čevljev!
 4 pari čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarov sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodajam zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.
 Lahko se premeni ali denar vrne.

Vino, motno, zavreto se popravi kakor tudi, tudi odvzame se prevelika množina kisline vinskega moštu ali vinu. Vzorec prinesiti ali poslati. Naslov pové upravništvo „Primorskega Lista“ Semeniška ulica 16, II. nadstropje.

Obilovana pekarna
 v Gorici na Koranu

K. Draščik

Prodajam razne vrste peciva, torte, kolace za bicnanec in parake, pence itd. Prodajam različna jina vrsta in ličere na drobno ali celo v boteljkar. Pri porokih se ali v gostinstvu, kjer imate potrebo.

FRANC MLEČNIK

ulca Vetturini št. 3
 priporoča svojo krojaško delavnico slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno prečast. duhovščini za napravo talarjev, površnikov itd. itd.

80 000 ur.
 Ker sem na lastno ime prevzel razprodajo ur sem v stanu ponuditi prav elegantno uro iz Double-zlata Anker-Remontoir le za K 280. Ura teče enkrat navita 36 ur zaporedoma in je električnim potom s pristnim zlatom prevlačena. Jamstvo za natančen tek je 4 leta. Ena ura stane torej K 280, dve K 520, tri K 780. Pozošilja proti povzetju Eksportna hiša H. Spingarn, Krakovo št. 175. — Opz: Zamenjena dovoljena ali pa se denar povrne.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

OLIO DI FEGATO DI MERLUZZO PRIMA PESCA

Trskino (štokfiskero) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrstna steklenica teža oja na razno merno barvo po K 1.40, bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje. Raba tega oja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jedecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, gošče, malokrvnost itd.

Cena pre steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba: Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preište se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolnjuje steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.
 Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trakiem oljem.
 Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

„CENTRALNA POSOJILNICA“
 REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO
 v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama. Zadržni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Velika zaloga železnine
Pinter & Lenard -- Gorica

priporoča ravnokar za zimo došle vsakovrstne peči. štedilnike mesoreznice in drugo.

KDOR HOČE KUPITI dobro in trpežno zimsko blago naj se obrne zaupno do tvrdke

IVANČIČ & KURINČIČ
 Gorica Gosposka ulica št. 11. Velika izbera drobnarij za šivilje in krojače. Velika izbera dežnikov.